

DOWN

AUSTRALISKA NYA ZEELÄNDSKA VÄNSKAPSFÖRENINGEN ★ WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

UNDER

NR 4 / 2014

Turné med
**MUSIK, MÖTEN
& UPPLEVELSER**

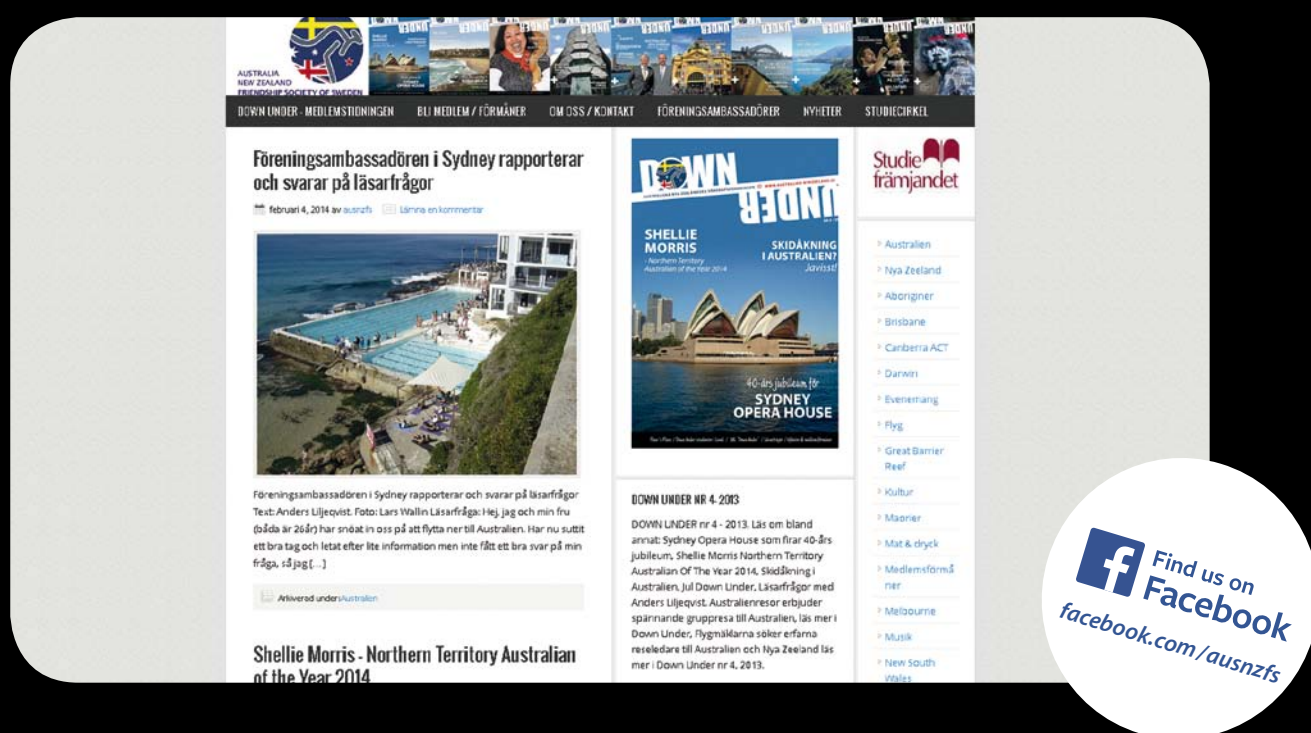
LARNACH CASTLE
Nya Zeelands enda slott

**AUSTRALIENS
RÖDA CENTER**

New South Wales – vinets vagga i Australien / Australien som vinland – vad händer? / Karijini National Park
Australia eller Strylia? / Vår härliga resa / Barnshow med The Umbilical Brothers

Besök VÄNSKAPSFÖRENINGENS HEMSIDA

På hemsidan hittar du senaste nytt om evenemang, nyheter, medlemsförmåner och tips. Du kan läsa artiklar, reseskildringar och få information om working holiday, visum mm.

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

Bli medlem
I AUSTRALISKA NYA ZEELÄNDSKA
VÄNSKAPSFÖRENINGEN

Medlemsavgift 200:- kalenderår. Förutom vår medlemstidning erhåller du en mängd rabatter hos företag och föreningar som vi samarbetar med. Att bli medlem utvecklar och lönar sig! Inbetalning till PlusGiro konto 54 81 31-2. Uppge namn, ev. medlemsnummer och e-postadress.

Vi hoppas att du som är medlem
i Vänskapsföreningen vill fortsätta
att vara med oss även nästa år.
Vi ska göra allt vi kan för att inspirera
och informera om våra länder
Australien och Nya Zeeland.

Down Under nr 4 år 2014 går precis som vanligt ut till alla våra medlemmar, men den här gången har vi valt att även skicka till dig som tidigare varit medlem. Vi hoppas att du vill återupptäcka vår förening. År 2015 kommer vi att ge ut 4 nummer av Down Under och vi kommer att genomföra en mängd föreläsningar och event landet runt. Några av er betalade vår medlemsavgift två gånger under det gångna året, vi flyttar en av betalningarna till år 2015.

Vårt samarbete med Studieförbundet fortsätter och vi genomför nu både föreläsningar och studiecirklar över hela Sverige. I detta nummer kan ni bland annat läsa om turnén som jag gjorde med mitt band Lars Wallin & The TribeLars. I artikeln kan ni läsa om Lygon Street i Brunswick, Melbourne som är gatan som syns på omslaget. Vi hade spelningar i Melbourne, Ballarat, Sydney, Brisbane och Darwin, en fantastisk resa fylld med musik, möten och upplevelser. Jag hoppas att ni precis som jag har följt den fina BBC-serien Coast Australia som SVT visat under hösten, rekommenderas varmt. Vill passa på att önska er varmt välkomna till våra evenemang som äger rum i vinter och vår. Jag vill även påminna om att du som medlem är välkommen att skicka in material till Down Under och vill du genomföra en föreläsning på din ort hjälper vi gärna till.

God Jul & Gott Nytt År!

Lars Wallin
Chefredaktören

Turné med musik, möten & upplevelser 7

Australiens röda center 12

Larnach Castle 11

NNEHÅLL

4 ORDFÖRANDEN HAR ORDET

5 NEW SOUTH WALES
– VINETS VAGGA I AUSTRALIEN

6 AUSTRALIEN SOM VINLAND
– VAD HÄNDER?

10 KALLA NÄTTER I KARIJINI
NATIONAL PARK

NYHETER 14

AUSTRALIA ELLER STRYLIA? 15

VÅR HÄRLIGA RESA TILL
AUSTRALIEN OCH NYA ZEELAND 16

BARNSHOW MED
THE UMBILICAL BROTHERS 18

BLI MEDLEM 19

DOWN UNDER
c/o Erwin Apitzsch
Nordmannavägen 4
224 75 Lund

ISSN 2001-1121

www.australien-nyzeeland.se

REDAKTION

Chefredaktör: Lars Wallin
lars@larswallin.nu, +46 73 7544 020

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch
erwin.apitzsch@psy.lu.se, +46 70 8144 865

Annonsering: Tomas Eisner
tomas.eisner@telia.com, +46 8 458 05 57

Layout: Elisa Heleä

Framsida: Lygon Street, Brunswick, Melbourne
Foto: Lars Wallin

Redaktionen delar ej nödvändigtvis
åsikter som framförs i artiklar.

ORDFÖRANDEN

Erwin Apitzsch

har ordet

I september flyttade Australiens premiärminister Tony Abbot tillfälligt sitt kontor från Canberra till ett tält i Nhulunbuy på nordkusten. Därmed infriade han ett löfte vid sitt tillträde att även vara aboriginernas regeringschef. Planen är att varje år tillbringa en vecka i någon av urinvånarnas av-sides belägna byar. Från Nya Zeeland rapporterades att den nyvalde premiärministern John Key vill utlysa en folkomröstning om att ge landet en ny flagga. I stället för den nuvarande flaggan, som har Union Jack i ena hörnet och som har använts sedan 1869 och som formellt godkändes 1902, vill han införa en flagga med landets nationalväxt, en silvergrå ormbunke, på svart botten. Motivet för en ny flagga är att den nuvarande är alltför lik flaggorna i andra förna brittiska kolonier.

Vid internationella jämförelser av olika slag brukar både Australien och Nya Zeeland och de nordiska länderna ligga bra till. När det gäller pressfrihet som mediernas oberoende, mångfald, lagstiftning, arbetsklimat och transparens hamnar Nya Zeeland på nionde plats, strax före Sverige. Listan toppas dock av Finland med Norge på tredje och Danmark på sjunde plats. I botten återfinns Nordkorea på plats 179 och Eritrea på plats 180. För 25 år sedan antog FN en barnkonvention, som bland annat säger att alla barn ska ha samma rättigheter och lika värde. Så är det emellertid inte i alla länder. Australien och Sverige ligger dock bra till. Statistiken visar att 69 procent av barnen i Australien och 84 procent av barnen i Sverige skyddas från skadligt arbete. Motsvarande siffror för barn som skyddas från våld är 54 procent respektive 58 procent och att barn lyssnas på och tas på allvar 34 procent respektive 50 procent.

Nicola Roxon, som blev hälsominister i Australien 2007, och i december 2012 fick igenom ett beslut om att införa neutrala tobaksförpackningar, besökte Sverige i oktober. Hon berättade att andelen rökare har minskat från 30 procent till drygt tio procent sedan början av 1990-talet och att Australien var det första landet i världen som införde neutrala tobaksförpackningar. Cigarettpaketerna får inte synas på affärshyllorna, tobaksbolagen får inte göra reklam för sina produkter och får inte heller sponsra idrotts-evenemang. Vidare ska cigarettpaketerna täckas av information och bilder på

tobakens skadeverkningar. En praktisk konsekvens har blivit att rökarna inte lägger sina cigarettpaket på bordet utan gömmer dem i fickan eller väskan, för vem vill se en bild på en döende människa i lungcancer ligga framför sig?

Australiens exotiska djur väcker alltid uppmärksamhet. Sålunda noteras att en åtta månader gammal vombat, ett pungdjur som bara förekommer i Australien, har återhämtat sig efter att ha blivit föräldralös i en bilolycka. Den äter gräs med stor aptit och dricker flera flaskor mjölk om dagen. I ett annat fall sköts en krokodil, som tog tag i en gåsägares arm och drog ner honom i vattnet. Jägaren överlevde genom att peta krokodilen i ögat som då släppte sitt grepp.

Året går mot sitt slut. Det brukar innebära en summering av det gångna året och blickar mot framtiden. Samarbetet som vi har med Studieförbundet har resulterat i ett antal föreläsningar runt om i Sverige och det kommer vi att fortsätta med. Alla som har rest i Australien och Nya Zeeland är välkomna att delta och berätta om sina upplevelser vid någon av våra träffar. Ta kontakt med oss i styrelsen. Detsamma gäller om man vill skriva en artikel i Down Under. Vi har också börjat samarbeta med stadsbibliotek för våra arrangemang, vilket gör att vi får tillgång till centralt belägna lokaler och hjälp med marknadsföringen. På så sätt hoppas vi få många deltagare till våra träffar. Ett initiativ som vi tog för något år sedan, nämligen att inbjuda till specialresor för personer som är intresserade av upplevelser som resebyråerna inte erbjuder, har än så länge inte blivit av. Som exempel på sådana resor kan nämnas The Kangaroo Hop, Australiens motsvarighet till Vasaloppet, kombinerat med besök i Sydney och Melbourne, eller en fotografisk resa längs Ocean Road i södra Australien. Låt oss få veta om det finns intresse för sådana resor. Den första kan kanske äga rum redan 2015? Även nästa år kommer vi ut med fyra nummer av Down Under och däremellan med lika många nummer av Medlemsnytt. Dessutom planeras flera föreläsarträffar.

Till slut önskar jag alla en God Jul och ett Gott Nytt År! ★

Från det att de första immigranterna kom till Australien 1788 kom det mesta att handla om området kring Sydney. De första årens kaos följdes av nya starka personligheter som Lachlan Macquarie som skapade grundläggande infrastruktur och ordning i den nya regionen. Det var dock inte förrän James Busby emigrerade från Skottland till New South Wales (NSW) 1824 och började arbeta som lärare i vinodling, som vinet fick fotfäste. Efter besök i Frankrike och Spanien där han hämtade sticklingar av vinrankor, återvände han 1828 och grundlade därmed Australiens vinindustri. Sedan blev han ju även "Resident of New Zealand" och den drivande i landets bildande.

New South Wales är i första hand synonymt med de första och mest klassiska områdena – Lower- och Upper Hunter Valley. Det var här som James Busby planterade de första rankorna på sin egen mark, som han fått som förläning. Det är varma och fuktiga områden som i mångt och mycket har samma klimat som Sydfrankrike. Under lång tid var detta centrum för vinodling i NSW.

Under 1900-talet började man upptäcka områden som var utmärkta för odling av vindruvor för russinproduktion – Riverina eller "Sunrasi". Dessa inlandsområden är varma och kan bevattnas från floderna Murray och Darling, även om det med tiden har visat sig problematiskt. Flodvattnets mineraler samlas i jorden och skapar problem med salter.

Här produceras fortfarande majoriteten av volymvinerna i NSW, vilka till stora delar är skälet till att NSW är den näst största vinproducerande staten i Australien. De stora produktionsbolagen odlar enorma volymer i det som kallas Big Rivers Zone. Fram till slutet av 1990-talet finner vi i Hunter

Valleys klassiska egendomar som familjen Oatleys Rosemount Estate, den legendariske Len Evans, OBE och hans Rothbury Estate och McWilliams Mount Pleasant.

Som i andra delar av denna innovativa vinkontinent söker man hela tiden nya platser lämpliga för plantering av vinstockar och produktion av högklassiga viner. Mestadels är detta i nya höglänta eller sydliga svala områden, vilket gör att tidigare okända vinområden plötsligt dyker upp, som Orange, Canberra och Tumbarumba. De är svala områden som passar bra för odling av Riesling, Chardonnay, Pinot Noir och Semillon.

Ett bra exempel är Rosemounts geniförklarade vinmakare Philip Shaw, som lämnade sin gamla firma och startade eget i Orange med sin Koomooloo Vinyard. På denna 47 hektar stora egendom med vingårdar på upp till 900 meter över havet har han hittat den rätta kombinationen av jordmån, klimat och soltimmar. Här skapar han klassiska viner som ofta utmärker sig i internationella vintävlingar som toppexempel på Chardonnay och Pinot Noir.

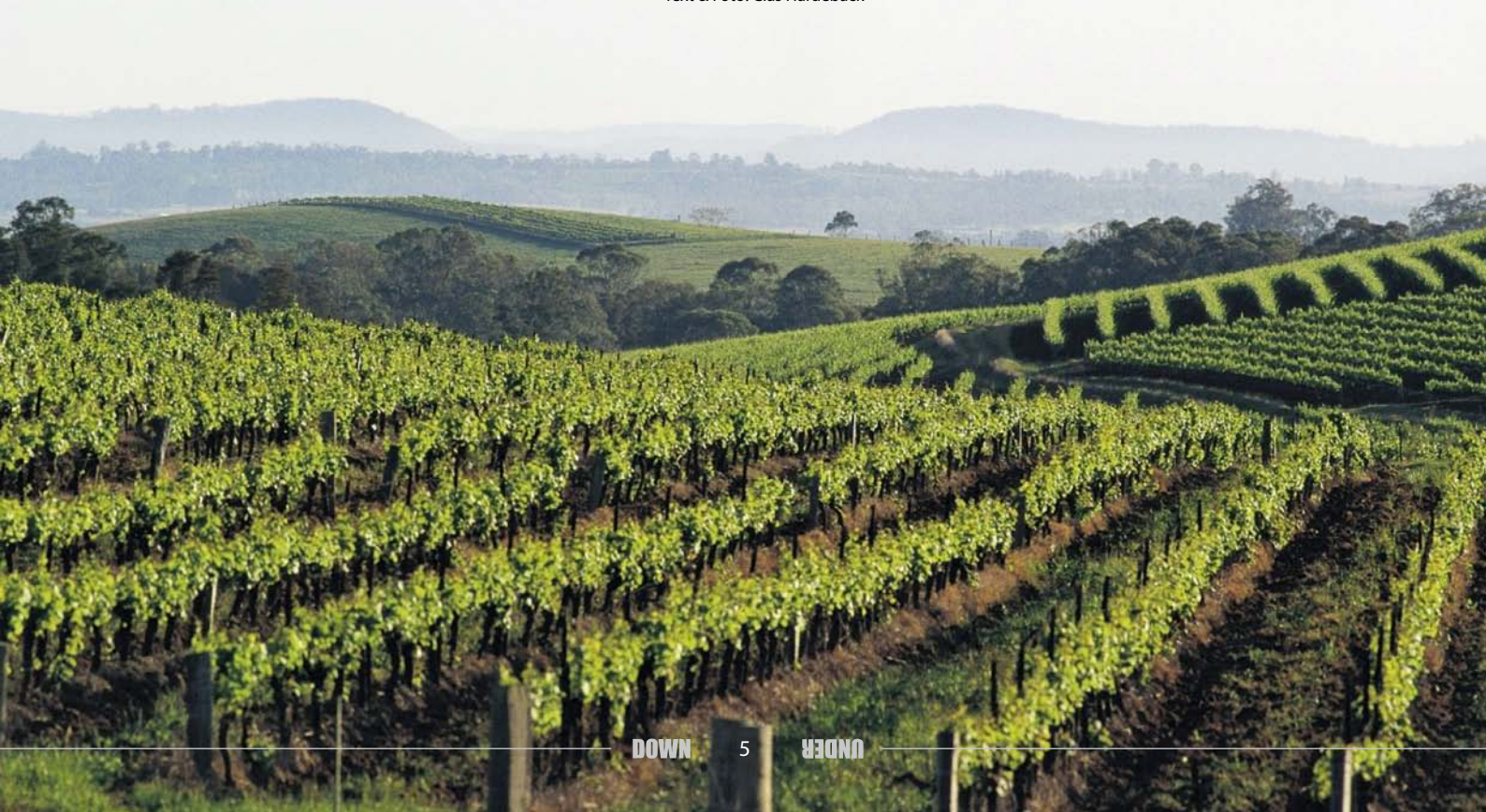
Det som komplicerar bilden är att flera av de riktigt stora koncernerna som till exempel Foster's fortsatt att lägga stor vikt vid volymproduktion av vin, men försummat flera av de traditionella egendomarna som producerar mindre kvantiteter med riktigt hög kvalitet, som Rosemount Estate, McWilliams Mount Pleasant, Rothbury Estate.

Vi som älskar australiska viner hoppas och tror att framtiden skall innebära mindre fokus på volymvin och mer fokus på högklassiga viner från de nya spännande vinodlingarna i New South Wales! ★

NEW SOUTH WALES

- vinets vagga i Australien

Text & Foto: Clas Hardebäck

AUSTRALIEN SOM VINLAND

- vad händer?

Text & Foto: Clas Hardebäck

Viner, ädla drycker och smaker har varit min stora hobby i 40 år och jag arbetar med dryckesutbildningar via min firma Gastrosof. Jag har gjort tre större vinresor till Australien och en till Nya Zeeland, och varje gång har jag imponerats storligen!

På 80-talet drack man mest murriga viner från Algeriet, syrliga ljusa viner från Italien eller sträva viner från Bordeaux. Plötsligt hände något. Det dök upp viner som Barossa Valley och Glenloch som var helt annorlunda! Fylliga, mjuka viner med massor av frukt, helt enkelt otroligt goda! Sverige blev på kort tid en av Australiens viktigaste exportmarknader för vin och fler och fler viner dök upp. Trenden förändrades mot Rioja, som blev det nya innevinet, och Australien har sedan dess en stark position.

I Australien noterade man att det nog skulle bli svårt att konkurrera med de nya lågprisländerna inom vinbranschen, så man gjorde 1995 en Plan 2025, där man satte upp målen för vad som borde ske inom de kommande 30 åren. Man förutsatte att Australien skulle göra bättre, mer exklusiva viner med högre pris, och trappa ner lågprissegmentet, för att 2025 vara nummer tre i världen i exportvärde.

Detta var inte alls orealistiskt, då Australien har fantastiska förutsätt-

ningar och stort kunnande, men tyvärr har det inte infriats. Fortfarande dominerar produktionen av lågprissegmentet från de klassiska varma odlingsområdena i sydost.

Vinfolket i Australien är som vanligt otroligt trevliga och laid-back, men de har också en fantastisk nyfikenhet och en frånvaro av respekt för vad som passar sig och inte. Jag minns när vi européer förfasade oss över att man transporterade druvor och vin mellan staterna för att blanda dem. Frågan vi fick var: Vad vet ni i Europa om att blanda Rioja och Chianti? Det kanske skulle bli jättebra! Det vet ni inte innan ni har provat! Vi fick oss en rejäl tankeställare.

De stora klassiska produktionsområdena som Riverland i SA och Riverina i NSW imponerar ju med sin effektiva produktion, men de mest spännande vinerna hittar man i de nya svala odlingarna på sydliga eller höghöjdsplatser. Bland de bästa vinerna alla kategorier jag provat är mousserande från Tasmanien, Riesling från Clare Valley, Shiraz från Great Southern i WA eller från 1 000 meters höjd i King Valley, liksom Pinot Noir från Mornington Peninsula. Sedan har jag "a sweet tooth" och är mycket svag för klassiska "stickies", söta starkviner från Rutherglen VIC som är malkalösa efter 100 år på fat. ★

*Det är knappt halvfullt i lokalen
när Lars Wallin & The TribeLars som
kvällens andra akt kliver upp
på scenen på legendariska
The Espy i St.Kilda, Melbourne.*

TURNÉ MED MUSIK, MÖTEN & UPPLEVELSER

Text & Foto: Lars Wallin

Melbourne, Ballarat, Great Ocean Road, Vic.

Att få uppträda på Australiens äldsta rockklubb tillsammans med några av mina absolut bästa vänner gör att min jetlag åtminstone tillfälligt går att ignorera. Att så snabbt som möjligt komma in i rätt dygnsrytm har fått oss att hela dagen kämpa med tunga ögonlock. Vi dricker starkt kaffe och vandrar runt i kvarteren intill vårt hem på French Ave, en liten tvärgata till alla Melbourne-hipsters paradgata nummer ett, Lygon Street i Brunswick. Här bär männen byxor så tigha att de förmodligen tillhör deras syrror, hårtofsen och skägget är på plats och utanför barer med öl från mikrobryggerier står rader av racercyklar prydligt parkerade. Vår värd Glenn Musto som tidigare bar ett ansenligt skägg är numera slätrakad. Det gick inte längre berättar han, alla, verkligen alla har skägg och jag var helt enkelt tvungen att raka mig. Glenn tittar på mig och noterar att jag fallit för Brunswick-trenden och har både tofs och skägg, han ler.

Framför oss har vi en månads turnerande tillsammans, en turné som ska ta oss från Melbourne till Ballarat, Sydney, Newcastle, Brisbane och Darwin. Jag kan inte tänka mig en bättre start än The Espy (Australiens äldsta rockklubb) och inte heller någon annan plats att bo på än i Brunswick. Jag älskar Lygon Street med alla sina caféer, barer, restauranger och klubbar. Mina medresenärer är bandets violinist Hanna Bylund, min dotter Nathalie samt hennes kille Alexander, tre förväntansfulla förstagångsbesökare i Australien. Dagen efter guidas vi runt i Melbournes förorter av min gamle vän Geoff Toll. Vi besökte marknaden i East Preston, vildmarksparken vid La Trobe universitet där vi fotade kängurur. Jag och Geoff turnerade under många år tillsammans med den aboriginiska gruppen The White Cockatoo Performing Group. Vi besökte även Thornbury Primary School för att besöka Geoffs son Julians skola. När vi inför nyfikna elever i klassrummet berättar att vi kommer från Sverige så kommer en liten flicka på 9 år fram och berättar att hon heter Kajsa och att hennes familj kommer från Halden i Norge. Halden ligger ju bara en timmas bilresa från min hemstad Uddevalla. Ibland är världen liten. På Ethiad Stadium såg vi St. Kilda mot Freemantle, alltid lika kul att gå på australisk fotboll.

Kvällen avslutade vi på restaurang 400 Gradi, 99 Lygon St, Brunswick VIC 3055 som tidigare under året vunnit VM i piz-zabakning och titeln "Världens godaste Margeritha". Den var väldigt god och kan varmt rekommenderas.

Spelning nummer två ägde rum i Ballarat, cirka två timmars bilresa från Melbourne. En stad känd för att vara Australiens kallaste plats, kanske inte något vi längtade efter, kyla alltså, men både staden och den lilla klubben Babushka Lounge, 9 Humffray St Nth, Ballarat VIC 3350 var mysiga. Är ni i Ballarat så passa på att ta ett glas tillsammans med klubbens ägare Garth Horsfield som får anses vara en av stadens stora profiler. Dag tre gick i turismens tecken med rundvandring i centrum och besök i Eureka Tower. Vi passade även på att besöka skivaffären Off The Hip på 381 Flinders Lane för att prata med ägaren Mick Baty. Mick berättade om de senaste skivsläp- pen och gav mig en bunt skivor att recensera hemma i Sverige. I samband med vår tid i Melbourne och Victoria passade vi även på att boka in oss på en bussresa till The Great Ocean Road. Jag kan bara instämma i alla guideböcker och artiklar jag läst, det är en av världens vackraste vägar. Vi passerade Lorne, Apollo Bay och Port Campbell. Vid Kennett River Holiday Park fotade vi vilda koala- björnar och Kookaburra-fåglar. Resans höjdpunkt är förstås de 12 apostlarna, men kanske var Loch Ard Gorge den vackraste platsen.

Den 23 juli var en speciell dag som inleddes med frukost på sängen och skönsång av Nathalie, Alexander och Hanna, min fö- delse dag och inte vilken som helst, 50-årsdagen. Kunde inte tänka mig en bättre plats att vara på än Melbourne, Australien tillsam- mans med dotter och vänner. Vi åt lunch på restaurangen med det märkliga namnet Naked For Satan på 285 Brunswick St, Fitzroy VIC 3065, Australien. En restaurang ni måste besöka när ni är i Melbourne om så inte för maten som för utsikten över Lygon St, makalöst vackert. Kvällen avslutade vi med spelning på en av de mysigaste restaurangerna/klubbarna jag varit på, The Spotted Mal- lard på 314 Sydney Rd, Brunswick VIC 3056. En synnerligen trevlig kväll med musik, vänner och god mat.

Ytterligare en restaurang som är värd att nämnas och som blev den sista vi besökte i Melbourne är Il Garetto på 479 Nichol- son St, Carlton North. En liten familjeägd italiensk restaurang med hemlagad pasta och ljuvliga pizzor, rekommenderas varmt.

Sydney, Newcastle, Byron Bay, NSW

Om Lygon Street och Brunswick är platsen för hipsters, klubbar och surdegbröd i Melbourne så är King St i Newtown det motsvarande i Sydney. Måste erkänna att jag älskar även denna plats och gata, ut-

budet på caféer och restauranger är makalöst. Här behöver man inte gå många meter för att hitta ekologiskt kaffe, öl från mikrobrygge- rier eller vegetarisk mat i världsklass. Vi valde det lilla vandrarmet- Billabong Gardens på 5-11 Egan Street i Newtown som vårt hem under dagarna i Sydney. Redan första kvällen hade vi spelning på Union Hotel på 576 King Street, Newtown tillsammans med vår vän Glenn Musto (College Fall) samt Alanah Russack från The Hummingbirds, ett av Australiens större band på 1980-talet. Dagen efter vandrade vi från Bondi Beach via Tamarama och Bronte till Coogee Beach, som vara en av världens vackraste promenadstråk. Ett stående inslag vid våra caféstopp var bananbröd och kaffe. Sak- nar banana bread på våra svenska caféer. Vi gjorde allt man ska göra som turist i Sydney, besökte Operahuset, tog färjan vid Circular Quay till Manly Beach. I Manly passade jag även på att besöka ut- ställningen "The Making Of Midnight Oil" vid Manly Art Gallery & Museum, en fantastisk utställning om ett av mina större favoritband genom tiderna, Midnight Oil.

Vi passade även på att göra en dagsutflykt till The Blue Moun- tains, ett besök som får räknas till en av de absoluta höjdpunkterna på årets resa. Att se The Three Sisters och utsikten över national- parken Blue Mountains, som till ytan motsvarar Belgien, var helt enastående. Är ni i Sydney så ta tåget till Katoomba, därifrån går bussar som tar er med på en resa ni aldrig kommer att glömma. Är ni hungriga och vill äta vegetarisk mat är Green Gourmet på 113 -117 King Street en restaurang jag varmt kan rekommendera. Den 27 juli hyrde vi bil på Pitt St i centrala Sydney för avfärd norrut mot Newcastle. Det här var en resa i resan som jag såg extra mycket fram emot, senast jag färdades här var 1989. Vi hade en spelning inplanerad på The Great Northern Hotel i Newcastle. Något hade dock gått snett i samband med ett ägarbyte, ingen marknadsföring, ingen ljudanläggning. Till och med affischerna som Glenn skickat hade kommit i retur. Vi tog en öl och konsulterade med ägaren om att det bästa kanske är att ställa in, speciellt med tanke på att den enda skylt som hängde vid entrén annonserade att restaurangens kök skulle vara stängt i ytterligare två veckor.

Vi lämnade instrument och väskor på vårt hotell och begav oss is- tället ut på en lång promenad i denna gamla industristad. Vi vandra- de på strandpromenaden och besökte The Merewether Ocean Baths, en fin liten stad som det dock kanske dröjer innan vi besöker igen.

Tidigt nästa morgon gav vi oss iväg norrut längs South Pacific Highway. Vilket vackert namn. Vi stannade för kaffe och förtäring i Coff's Harbour innan vi efter drygt åtta timmars bilresa kom fram till Byron Bay. En lång bilresa måhända, men den vackra naturen med sina eukalyptusträd längs vägen gjorde att jag njöt av varje sekund. Vi checkade in på Wollongbar Motel 19-21 Shirley St, Byron Bay ett stenkast från stranden. Det var en känsla av både glädje och nostalgi att vara tillbaka i Byron Bay efter drygt 25 år. En del saker hade förändrats, andra inte, staden har förstås växt rejält sedan sist. Stränderna och den legendariska fyren var sig dock likt. På restaurangen Orgasmic "The taste of the middle east" på 11 Byron Lane åt vi den godaste falafel jag någonsin ätit. På kvällen njöt vi av solnedgången och tidigt kommande morgon 06.00 njöt vi av en spektakulär soluppgång. Det var skönt att komma till värmen efter några kyliga men vackra dagar i Melbourne och Sydney. Vi badade, solade och promenerade i vackra Byron Bay. Från fyrtornets utsiktsplats kunde vi fota valar och delfiner. Efter två nätter i Byron Bay var det dags att resa vidare norrut.

Brisbane, Surfers Paradise, Queensland

Surfers Paradise väcker känslor och antingen älskar eller, ja, hatar är kanske ett för starkt ord, men antingen gillar eller så gillar man inte surfers. En konstgjord stad med USA och Miami som förebild. Här är det konstgjorda kanaler, casino och shopping som gäller och där skyskraporna kantar den milslånga stranden.

Vad man är tycker så är det förstås värt ett besök, solen skiner nästan alltid och havet lockar till bad. Vi spenderade några timmar på stranden och passade även på att vandra runt i centrum. Nytt sedan jag var här sist är spåravnarna.

I Brisbane väntade spelning på klubben The End på 73 Vulture St i West End. En klubb väl värt ett besök om ni är i staden, här finns mycket att välja på när det kommer till öl. Gamla hederliga VB lyser dock med sin frånvaro, nu är det Ale som gäller.

Darwin, Kakadu National Park, Northern Territory

Vi tog morgonflyget från Brisbane till Darwin. Nathalie och Alexander valde Paravista Motel på 5 Mackillop St i Parap som boende medan jag och Hanna tackade ja till inbjudan om att få sova hos Claine Keily på Hickory Street i Nightcliff. Vi hade aldrig träffats men var via musiken

facebook-vänner. När vi kom dit var Claine inte hemma utan hade lagt ut nyckeln till oss. När hon kom hem på kvällen berättade hon att hon dagen efter skulle resa till Alice Springs men vi fick gärna låna både lägenhet och bil. Efter att ha varit i Alice och uppträtt med sin poesi visade det sig att hon kommande kväll skulle uppträda på The Railway Club i Parap i Darwin. Claine frågade om vi ville uppträda tillsammans med henne, något vi givetvis tackade ja till. Det var underbart att vara tillbaka i Darwin, skönt med värme och kul att få visa upp staden för mina medresenärer. Vi fyllde dagarna med besök på bland annat marknaden på Mindil Beach, Museet och Casuarina. Dagen efter visade det sig att en av mina gamla idoler/bekanta Ed Kuepper från The Saints/The Bad seeds skulle göra ett soloupptredande på The Railway Club. Det var utsålt sedan länge, men jag lyckades få tag på Ed som skrev upp mig på gästlistan. Jag frågade om han kunde tänka sig att spela "Swing for the crime". Lyckan var total när Ed senare på kvällen öppnar showen med orden "There is a Swede in the audience tonight who has requested a special song, so I will start with that". Vår egen spelning i Darwin ägde rum på Ski Club, Conacher Street, Fannie Bay. Måste vara en av de vackraste platserna att spela på med solnedgång, vajande palmer, strand och hav som kuliss. Vi passade även på att göra en dagsutflykt till Kakadu National Park för att bevittna klippmålningarna vid Ubirr Rock samt Nourlangie Rock. Vi besökte även den lilla staden Jabiru för tankning av bil och inköp av vätska. Vi stannade även till vid Border Store intill East Alligator River. I floden såg vi en majestätisk saltvattenskrokodil sakta glida fram. Vi promenerade över betongfundamentet/vägen i floden som förde oss in i Aboriginernas landområde Arnhem Land. Kvällen avslutades på Mindil Beach Market där jag stötte på en av dansarna tillika min broder enligt det aboriginska familjesystemet. Thomas Laiwonga är precis som jag Bangardi till skinnamn och vi tillhör Yirritja Moiety. Vi spenderade kvällen tillsammans och han bjöd med oss hem för att hälsa på fru och släkt som tillfälligt befann sig i Darwin. De bor annars i Maningrida Community. Vi hann även med en kopp kaffe med min gamle vän Mats Undén, som sedan många år bor i Darwin. En månads rundresa och turnerande närmade sig sitt slut. Kommande morgon bar det av till Singapore där vi valde att göra ett stop-over. Jag längtar redan tillbaka till mina vänner och till landet Down Under. ★

Kalla nätter i KARIJINI NATIONAL PARK

Text & Foto: Gunnel Borg Welinder

Vaknar av att jag tycker mig höra ett ljud utanför tältduken. Jag öppnar ögonen. Det är kolsvart. Försäkrar mig om att jag verkligen har öppnat ögonen. Det har jag och det är fortfarande lika svart. Jag ligger stilla och lyssnar. Känner hur Hasse ligger intill och hör hans lugna andning. Det är kallt ovanför täcket och jag drar ner mössan lite längre. De digitala siffrorna på mobilen visar 05.30 och det är den kallaste stunden på dygnet, precis innan solen går upp. Om en liten stund börjar fåglarna sjunga och sen kommer solen. Men just nu är det kallt, svart och tyst – det är strax före gryningen i Karijini National Park i Western Australia (WA).

Vi är på resa med våra australiska vänner Max och Lea. De har kört från Melbourne via Nullabor Plains och plockat upp oss i Perth. Tanken är att vi skall upptäcka WA under tio veckor för att i slutet av september nå Darwin. De kör en Toyota 4WV8 med båt på taket och en camper på släp. Vi har fått varsin plats i baksätet och ett tält till låns. Bortsett från de iskalla nätterna i tältet och en luftrörskatarr så har allt gått mycket bra. Vi har precis avverkat kusten med Shark Bay och lite högre upp Ningaloo Reef.

Nu har vi kommit till Karijini. Vi fick tipset redan första dagen på vår resa när vi gjorde ett besök i en souvenirbutik i Freemantle. "Om ni kör norrut måste ni absolut se Karijini, det går inte att jämföra med något annat, jag var själv där för några veckor sedan". Killen i butiken såg på oss nästan med vädjan i blicken och plockade fram en kalender med fantastiska bilder. Vi tackade för tipset och nu är vi alltså här i Dales Gorge Camp efter 250 mil och fyra veckors campingliv.

Karijini National Park är ett populärt turistmål och vi kom hit redan vid 13-tiden för att försäkra oss om en bra plats. På campingen finns nämligen bara ett visst antal anvisade och numrerade platser. Man checkar in hos Park Rangers volontärer. Vi hade blivit förvarnade om att marken skulle vara bergig och stenhård och att vi skulle behöva leta efter stora stenar för att placera i tälthörnen istället för att slå i tältpinnar. Så blev det inte som tur var, men marken är hård och röd och det är mycket torrt.

Efter frukost beger vi oss till ravinen eller "the gorge". Vi gör en försiktig nedstigning via utstakade leder för att nå botten. Här rinner färskt

vatten, det är som att befinna sig i ett sagoland. Längst in i Dales Gorge ligger Fern Pool, en vattensamling stor som en tennisplan. Vattnet rinner sedan vidare i en liten bäck till Circular Pool längre ner i ravin. Med god balans och bra skor går det att ta sig till botten av ravin mellan de två. Det är sedan en dryg promenad uppför stigen och tillbaka till lägret.

Mörkret faller hastigt på när man är ute i det fria och långt ifrån upplysta vägar. Vi äter en enkel middag med våra vänner i campern och tar med oss ficklampan för att hitta tillbaka till tältet. Men innan dess gör vi ett besök på den enda facilitet som finns här i parken. Ett torrdass med god luftning mellan golv och vägg. Man ser från håll om det är upptaget. Men det är ändå ganska skönt att slippa ta med sig en spade och gräva sig ett hål. Här kan man ändå sitta bra. Klockan är bara sju på kvällen men det är kolsvart och från de övriga camparna hörs inte ett ljud. Innan vi kryper till kojs klär vi på oss så mycket kläder som vi kan hitta och förbereder oss på ännu en kall natt. I morse var det tre plusgrader, vi hoppas att det inte går under nollan i natt.

Karijini National Park är ett område med flera raviner eller "gorges". Vi gör även ett besök till Weano Gorge som är djupare och större än Dales Gorge. Vägen mellan ravinerna är en "dirt road" som är stenhård och skumpig. Vi sitter i baksätet och skakar som om vi körde på en tvättbräda. Att föra en konversation är omöjligt. Vi håller i oss i de handtag som finns till buds.

Framme vid parkeringen stöter vi på två tjejer och en kille från Tyskland. De undrar om vi eventuellt har en kompressor. Det visar sig att de fått punktering på sin hyrbil, en Wicked Camper, och skulle behöva fylla på tillräckligt med luft för att komma härifrån till asfalterade vägar. De är medvetna om att det i hyreskontraktet finns en klausul som förbjuder den här typen av körning på "dirt roads" så de är lite oroliga för hur de skall kunna komma tillbaka.

Vår vän Max som varit med länge i "off road-gamet" kommer till undsättning. En riktig Aussie med en 4W har så klart utrustning för att laga en punktering på plats. Han hjälper de tacksamma tyskarna och vi kan känna oss ganska nöjda med den här dagen. Imorgon ska vi bryta upp och fortsätta mot Port Hedland och kusten igen. ★

LARNACH CASTLE

- Nya Zeelands enda slott

Text & Foto: Tomas Eisner

Larnach Castle som idag är Nya Zeelands enda slott är beläget cirka en mil utanför Dunedin på Nya Zeelands sydö. Det är beläget nästan mitt på den fantastiskt vackra halvön som heter Otago Peninsula och från slottets trädgård har man en bedårande utsikt in mot Dunedin. Det sägs att William Larnach tog med sin son på en ridtur runt Otago Peninsula för att hitta den rätta platsen för att bygga sitt nya hem. Han var som ni förstår en man med stora visioner.

Slottet byggdes mellan 1871 och 1887 som bostad till William Larnach, en framstående företagare och politiker i koloniala Nya Zeeland.

William Larnach var av skotsk börd men född i Australien. Han erbjöds platsen som bankdirektör för The Bank of Otago då guldruschen startade på sydön så han tog med familjen och flyttade från Australien till Nya Zeeland.

Larnachs hustru härstammade från en fransk adelsfamilj så för att imponera på sin hustru lät han bygga detta slott. Man kan också tro att det var för att hon inte skulle känna sig så långt hemifrån, då mycket måste ha varit annorlunda för henne i dessa dagar. Familjen hade sex barn. Hustrun dog ung så William kom att gifta om sig två gånger.

Slottet hade 43 rum och familjen hade 46 anställda för att kunna driva ett så stort hushåll som detta då var. William lät uppföra en balsal som byggdes som en födelsedagspresent för Larnachs favoritdotter Kate 1887 när hon fyllde 21 år. Hon dog tyvärr sedan i tyfus, endast 26 år gammal. Hon sägs fortfarande hemsöka balsalen. Även Larnachs första hustru, Eliza, sägs också hemsöka slottet.

Byggmaterial från hela världen användes vid bygget av slottet. Ingenting skulle sparas på så man importerade marmor från Italien, skiffer från Wales och glas från Venedig och Frankrike. En hel del av Nya Zeelands

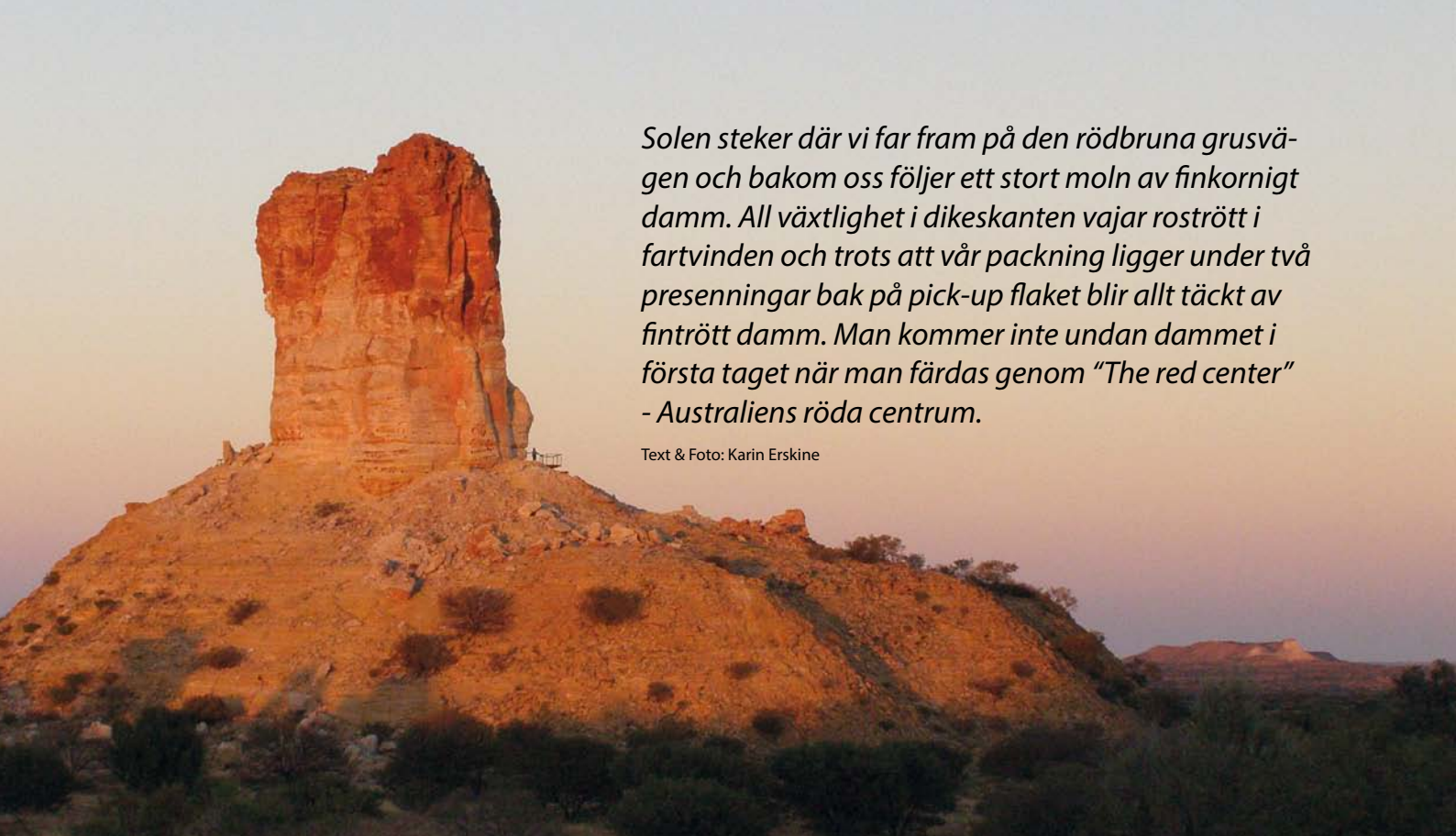
egna olika lokala träslag användes också i slottet, såsom Kauri trä till taket och Remu trä för golven.

Larnach själv kallade sitt tjusiga hem för "The Camp". Han tycktes inte kunna säkerställa sin lycka med ett fint hem så efter en rad personliga och ekonomiska motgångar begick han självmord inne i Nya Zeelands parlamentsbyggnad i oktober 1898.

Efter långa och bittra rättsliga tvister efter Williams död såldes Larnach Castle 1906. Slottet kom sedan att ha flera olika ägare under åren för att slutligen förfalla ordentligt efter att det stod tomt under en mycket lång tid.

Först 1967 köptes slottet av makarna Barry och Margaret Baker för att sedan under många år ha renoverats mycket tidsenligt och pietetsfullt där dom har återställt slottets forna glans. Idag är Larnach Castle ett mycket populärt utflyktsmål för turister från när och fjärran och många busssturer stannar till vid slottet för att visa detta unika ställe. Det går också alldeles utmärkt att hyra slottet för egna arrangemang, fester eller liknande. Många brudpar använder slottet för både sitt bröllop och för sin fest.

Under 1990-talet sattes det upp en teaterproduktion som handlade om familjetragedin på Larnach Castle och Nya Zeelands TV har använt slottet för flera olika inspelningar då slottet ju är tidstypiskt inrett och man har sparat så mycket av det ursprungliga utseendet som det går att göra. Här anordnas det också baler, maskerader, partyn, jippon och mycket annat, allt för att skapa möjligheter att kunna driva slottet vidare och underhålla denna pärla, som ett unikt objekt på Nya Zeeland. ★

Solen steker där vi far fram på den rödbruna grusvägen och bakom oss följer ett stort moln av finkornigt damm. All växtlighet i dikeskanten vajar rostrött i fartvinden och trots att vår packning ligger under två presenningar bak på pick-up flaket blir allt täckt av fintrött damm. Man kommer inte undan dammet i första taget när man färdas genom "The red center" - Australiens röda centrum.

Text & Foto: Karin Erskine

AUSTRALIENS RÖDA CENTER

Outback track

Vi befinner oss cirka 20 mil söder om Alice Springs och kör norrut på The Old Ghan - den gamla järnvägssträckningen mellan Adelaide och Darwin. Resan i "The Outback" har tagit oss på många dåligt underhållna grusvägar, men den här tar priset. Ytan är som en grov tvättbräda och bilen fullkomligt studsar fram. Allt löst i bilen, inklusive mig och min man, skakar som vore vi maracas och ljudnivån gör det omöjligt att prata med varandra.

När solen sänker sig svänger vi av till Chambers Pillar. Det är en 50 meter hög kalkstenspelare som ska vara värd att se. I skymningen tornar den upp sig som en mörk skugga över det omkringliggande landskapet och vi är nyfikna på vad morgonljuset ska avslöja om platsen.

I arla morgon ser vi solen gå upp och färga Chambers Pillar i orange och guld. Det är en vacker syn och förklarar varför det här är ett omtalat stopp. Historien berättar att många tidiga expeditioner haft natt-härbärge här och i den mjuka kalkstenen längst ner på pelaren kan vi bland annat läsa upptäckaren och lantmätaren John McDouall Stuart's initialer från 1860.

På förmiddagen åker vi vidare mot Alice Springs, men först undersöker vi bilen och upptäcker att gårdagens skakiga färd har fått alla skruvar till vinschen att lossna. Endast elkabeln håller den på plats. Inte så bra. Vi kollar däckerna också för säkerhets skull, för kan vinschen lossna kan vad som helst ha lossnat! Vi skyndar oss upp till Alice Springs, på mycket bättre väg ska tilläggas och hittar en reservdelsbutik som har specialöppet idag. Lite tur ska man ha! Med gängläsning på de nya skruvarna sitter vinschen som berget och rör sig inte en millimeter under resten av resan.

I Alice Springs stannar vi bara för att övernatta och proviantera. Uluru National Park är inte långt bort nu och följande morgon tar vi den asfalterade Larrapinta Drive vidare västerut. Vi stannar till i Hermannsburg och fikar apfelstrudel i skuggan under ett citronträd vid den gamla tyska missionsstationen. Vidare besöker vi Palm Valley som nås

via en lång och krokig grusväg, men vi belönas med att få se ovanliga "Red Cabbage Palms" som bara växer här i hela Norra territoriet och det är vackra vyer över klipporna som omgärdar dalen.

Nattligt besök

Kings Canyon når vi i kvällen nästa dag. Vi hinner beundra de 100 meter höga klippväggarna samt klättra halvvägs upp till toppen via den branta stigen, i folkmun kallad "Hjärtattack-stigen", innan det börjar mörkna. Trots att solen gått ner kör vi vidare mot Uluru - Kata Tjuta National Park. Vi börjar bli lite otåliga att komma fram, men cirka 10 mil från parkens entré slår vi läger på en gratis camping. Kvällen är klar och en vit måne kastar ett kallt blekt sken över oss. Vi gör upp en eld och gör dessert: aluminiumpaket med banan och choklad som får smälta på glödbädden. Mums.

Tidigt nästa morgon vaknar vi plötsligt av att hela tältet skakas om och ett grymtande ljud hörs genom den tunna tältduken. Vi viskar till varandra:

- Vad var det?
- Jag vet inte.
- En dingo?
- Brööööl, låter det utanför tältet.
- En kamel kanske?
- Ja inte är det en dingo i alla fall!

Så blir det tyst. Vi spetsar öronen och håller andan. Inget mer händer på en stund och nyfikna öppnar vi sakta, sakta tältets dragkedja och kikar ut. I månskenet skimtar en mörk figur fem meter från tältet, det är en emu! Med oskyldig min spatserar den kring resterna av vår lägereld i jakt på mat. Han är lite sent ute för att hitta en banan med choklad.

Det är svårt att somna om efter ett så plötsligt uppvaknande och då gryningen är nära går vi upp och packar ihop vårt läger medan fågeln följer varje steg vi tar.

Uluru – Kata Tjuta National Park

Vi rullar vidare, utan emu. Äntligen närmar vi oss Uluru! Högt över sin platta omgivning sticker klippan upp och den är i blickfånget i flera mil innan vi kommer fram. Medan solens strålar sakta börjar värma går vi den nära 10 kilometer långa slingan kring Ulurus fot. Det är en lätt vandring och det är väldigt fascinerande att se stenen på så nära håll. Väder och vind har över miljontals år format vertikala rännilar och håligheter längs dess sidor och ytan som på avstånd upplevs som slät, påminner nu om rostig metall som börjat lösas upp och flaga. På flera ställen kan vi se spår av aboriginska klippmålningar och många platser är heliga och får inte besökas av turister då de än idag används för speciella aboriginska ceremonier.

När solen sänker sig besöker vi Kata-Tjuta och har utkiksplatsen alldeles för oss själva tills en busslast amatörfotografer sladdar in på parkeringen. De springer av bussen och skyndar förbi oss för att få bästa platsen att sätta upp sin utrustning på. Snart har de radat upp sina kamerastativ på ett långt led och står och fixar med kamerainställningarna. Den sjunkande solens sken över klipporna målar Kata-Tjuta stegvis i orange, rött och blålila. Det är ett fascinerande färgspel som ändrar sig för var minut. Det enda som bryter den magiska stämningen är det frenetiska klickandet från 50-talet kameror som försöker fånga skådespelet i sekvenser.

Spontant checkar vi in på den enda anordnade campingplatsen i nationalparken Uluru – Kata Tjuta och blir tilldelade en plats på "the overflow campsite". Det är en stor rektangulär grusplan som används då den ordinära campingen är full. Att tälta på grusplanen är som att tälta på en stor ICA-parkering. Detta gäller både hur folk kör och underlaget som är hårt som asfalt. Vi kämpar för att få tältpinnarna i jorden och vi spänner bara de viktigaste tälthörnen. På repen hängs reflexer och vi hoppas att ingen kör över oss i mörkret.

Vi är tack och lov vid liv nästa morgon och får med sömniga ögon se solen gå upp över Uluru. Himlen är molnig, det är kallt och vi har mössorna på oss. Vi trotsar kylan och stannar i någon timme, för vi har ju trots allt kört runt 350 mil för att komma hit. Det gör inget att det är mulet, det är fint att se molnens blågrå skuggor spela över den stora röda stenen.

Med varsin kopp te och en klassisk australiensisk lunchpaj från lokala bensinstationen i handen packar vi så in oss i bilen och sätter fullt ös både på gaspedalen och på värmen.

Gruvhål och saltsjöar

Hela dagen kör vi för att nå gruvstaden Coober Pedy som är känd för sina opaler och underjordiska hus. Ja du läste rätt! Cooper Pedy har ökenklimat och temperaturen kan gå upp mot 40 grader här under sommarhalvåret, så för att komma undan hettan är att de flesta boenden under jord. Vi bokar för upplevelsens skull in oss på ett underjordiskt hotell och spenderar natten i ett rum med slipade, naturligt orangefärgade stenväggar utan fönster.

En god natts sömn i "grottan" förbereder oss för nästa dags körning. Målet är Lake Eyre, en saltsjö i det torraste och lägsta området i Australien (vår GPS visar 19 meter lägre än havet), som fylls med vatten cirka vart åttonde år. I år, läs 2010, är sjön fylld till 40 procent, så vi vill passa på att se denna ovanliga händelse när vi är i närheten. Vi anländer i mörker så först nästa morgon ser vi sjön och går en bit mot vattnet. Det är rackarns lerigt men jag traskar ut och doppar ett finger i vattnet. Det smakar salt. Väldigt salt.

Det är en vacker men lite surrealistisk upplevelse att blicka ut över den spegelblanka ytan där himlen och molnen speglar sig, för utan horisont övergår vattnet i himmel och fortsätter i det oändliga. En kille med kanot tar chansen till paddling och vi hoppas han har kompass med sig då man får en svindlande känsla bara av att stå i vattenbrynet.

Vår resa går mot sitt slut och vi fortsätter landvägen vidare österut, mot östkusten, vår lägenhet och en nybäddad säng. En del av det röda centret har vi dock med oss. Rött damm kommer vi att hitta i minsta skrymsle i både bil och väskor en lång tid framöver. ★

Nyheter & MEDLEMSFÖRMÅNER

4/2 Kl 19.00 Falköping: Aboriginerna – Australiens Urbefolkning

Lars Wallin från Australiska Nya Zeeländska Vänskapsföreningen föreläser om aboriginerna – mänsklighetens äldsta obrutna kultur. Lars tar oss med på en resa från Redfern i Sydney till aboriginernas landområde Arnhem Land i Norra Territoriet. Vi får även lära oss hur man spelar didjeridu.

Information: Studieförbundet, Järnvägsgatan 1, 521 33 Falköping
Telefon: 0515-194 66

australienresor

Australienresor tipsar!

Tillbringa vintern i Australien? 13 januari - 6 april 2015 (83 dagar). Nu har du möjlighet att byta den svenska vintern mot ett varmare klimat vid Gold Coast i Australien. Följ med på

denna gemensamma avresa, där en svensk reseledare följer med på resan från Sverige till Australien och tillbringar de första dagarna tillsammans med gruppen i Australien. Ni bor i en lägenhet med ett sovrum (ocean-view) på Mantra Sun City Resort. Pris per person när två reser tillsammans: 44 900 kr. www.australienresor.se

My Planet tipsar!

Vin och natur. En individuell resa till Nya Zeeland som fokuserar på fantastiska vinområden och härliga naturupplevelser. 21 dagar. Från 38 500 kr.
www.myplanet.se

Organisationsmedlemskap

i Vänskapsföreningen Australien/Nya Zeeland

Nu är det möjligt för organisationer, föreningar och olika typer av sammanslutningar att bli medlemmar i Vänskapsföreningen Australien/Nya Zeeland. Organisationsmedlemskapet innebär att organisationen erhåller ett visst antal av medlemstidningen Down Under. För mer information kontakta ordföranden Erwin Apitzsch erwin.apitzsch@psy.lu.se

Australiska Nya Zeeländska Vänskapsföreningen i samarbete med Studieförbundet

Baka Pavlovatårter med vänner, lär dig allt om vinprovning, läs om aboriginer eller maorier. Arbeta i Australien som

working holiday. Lär dig allt om Operahuset i Sydney! Du och dina vänner bestämmer själva ämnet när det är dags för er studiecirkel.

www.studieförbundet.se

Stora Australienmanualen

Medlemmar som köper Stora Australienmanualen från australienmanualen.se och skriver i koden "AUSNZFS" får 50:- rabatt på priset (Ordinarie pris 249) På 220+ sidor går australiensviken Anders Liljeqvist igenom allt du behöver känna till. Några av rubrikerna är: Working Holiday för backpackers. Studera i Australien. Jobba i Australien. Så möter du andra svensk-australier. Australiska visum och uppehållstillstånd. Pengar och Skatt. Dubbelt medborgarskap för emigranter. Hitta billiga resor och biljetter. Hotell, vandrarhem och boende. Fakta och bra att veta.
australienmanualen.se

Anders Liljeqvist

föreningsambassadör i Australien

Vänskapsföreningens ambassadör på plats i Sydney, Australien. Som medlem i AUSNZFS kan du ställa frågor till Anders.

Anders.liljeqvist@swedesinaustralia.com

Åsa Duffy

föreningsambassadör på Nya Zeeland

Vänskapsföreningens ambassadör på plats i Auckland, Nya Zeeland. Som medlem i AUSNZFS kan du ställa frågor till Åsa.

duffy.asa@gmail.com

AUSTRALIA ELLER STRYLIA?

Text : Linnea Nilsson-Waara - Foto: Lars Wallin

Listan på de australienska förkortningarna, eller ska vi kalla det "australiensk slang", kan göras lång. Efter att ha rest runt till olika platser i Strylia - som de inhemska australiensarna skulle uttrycka sig - kan jag rätt så enkelt sammanfatta att invånarna i detta gigantiska land föredrar slang och att förkorta orden.

Vad hände med å:na?

Vad gäller slang och förkortning av ord så förekommer det i princip var du än befinner dig i världen. Norra Sverige utgör inget undantag och en sann norrlänning skulle aldrig få för sig att nämna någon av de följande städerna med ett å på slutet, till exempel uttalas Umeå - Ume, Skellefteå - Skellefte, Luleå - Lule. Dock får nog australiensarna anses vara de i världen som använder slang som sitt modersmål.

Vad gäller min första tid här i Australien spenderade jag den till största delen med lokalinvånarna. Fastän jag anser mig vara rätt så vass på engelska var det i början svårt att hänga med i konversationerna. Jag ställde mig frågan: Är jag verkligen så här ringrostig på engelska?! Efter ett tag insåg jag att de ju till 80 procent pratar i termer av slang! Inte konstigt att jag har svårt att greppa vissa ord och skämt. Näväl. Nu när jag har hunnit vara här i cirka två månader och umgåtts med både lokalinvånare och backpackers känns det australienska språket ej så främmande längre. Dessutom är den australienska accenten riktigt skön och sprider en sorts harmoni av att lyssnas på.

"Hi mate" och "No worries"

"Hi mate" är en sorts hälsningsfras. Oftast använd av män och till personer (och till och med till djur!) som är ens vänner, samt personer som man kanske inte känner så väl. Några varianter är "Hi Mate, how are you?", "Cheers mate!", "No worries mate".

Den mest välanvända frasen är utan tvekan "No worries". Det uttrycket likställs med engelskans "Have a good day" eller "You're welcome". Några exempel "Thank you for the coffee - no worries". "Sorry I bumped into you - no worries".

En liten ordlista: Aussie slang - engelska

Arvo = Afternoon "Let's meet up at 3 this arvo"

Barby = Barbecue "We're having a barby this arvo"

Beaut = Really good, excellent, first class "We went out for dinner and had a beaut meal"

Billy = The can or pot you make tea in the bush "I'll put on the billy and we'll have a cuppa"

Bloke = Guy, man "Who does that bloke think he is?"

Blue = A fight "Those two blokes had a hell of a blue at the pub last night"

Brissy = Brisbane

Brekky = Breakfast "Let's go out for brekky"

Brews = Beers

Chrissy = Christmas

Crook = Sick "I'm feeling a bit crook today"

Cuppa = A cup of tea usually "G'day, mate. Want a cuppa?"

Dinkum = Real, true, honest - usually used with fair "He's fair dinkum"

Dins = Dinner.

Dunny = Toilet "I'll be back in a minute. I'm just going to the dunny"

Grog = Any alcoholic beverage

Heaps = Lots

Hemmies = Hamstrings

Jackaroo = A young male learner on a sheep or cattle station; a jillaroo is female; a station is a ranch

Kip = A nap or a sleep "I'm just going to have a little kip"

Maccas = McDonalds

Mob = Any group of living things; an aboriginal tribe is called a mob; a herd of sheep is called a mob; a group of friends can be called a mob

Mug = A bloke who hasn't got a clue

Piss = Beer "We really got on the piss last night"

Plonk = Wine

Pom or pommy = An English person

Punt = Having a go at something "I always have a punt at the races" means you're making a bet

Reckon = Thinks

Roadie = A drink you take on a walk

Root = Having sex "I need a root, mate"

Sack = Being fired from a job "I got the sack at work today"

Sheila = A woman "She's a good looking sheila"

Spin = "Go for a spin" means take something out

Tassy = Tasmania

Tucker = Food

Winge = Whine or complain "He always has to winge about something"

All smiles and hope you enjoyed reading this article! ★

Vi planerade vår resa i samråd med My Planet och Australienska Nya Zeeländska Vänskapsföreningen. En rundresa i Australien och Nya Zeeland med rekommenderade stopp enligt våra egna önskemål och på tips från föreningen.

Text & Foto:
Christoffer
Sylvan

VÅR HÄRLIGA RESA

Resan hade karaktären av flygluffning och omfattade fem veckors vistelse Down Under med besök i Auckland-Rotorua-Wellington-Christchurch-Queenstown-Melbourne – Adelaide-Darwin. Vi flög med totalt 16 olika flyg, i huvudsak med Qantas. Vi hade förbokat alla hotellrum och hyrbilar.

Resan startade den 17 oktober 2005 i London och första stopp var Singapore. Där stannade vi i två dagar för att vänja oss vid tidsskillnaden på sex timmar och för att upptäcka Singapore. Flera turistmål besöktes såsom China Town med sina många butiker och marknader i enkla byggnader. Ett besök på Rafael Singapore hotell och dricka Singapore Sling är ett måste. Numera är avtrycken av lejonassarna på golvet till baren borta. Det påstås att ett lejon kom in i hotellet och sköts i baren.

Från Singapore fortsatte resan till Sydney, där vi bytte flyg för vidare transport till Auckland på Nya Zeeland, cirka 300 mil öster om Australien och dit flygresan tar två timmar. Auckland på Nordön ligger på 35:e breddgraden. Där finns bland annat det berömda tornet med en resturang som syns över hela staden. Vi hade Auckland som utgångspunkt för resor på Nordön och besökte bland annat den fina hamnen med alla sina segelbåtar. Här finns även en replik av en kappseglare som Nya Zeeland tävlade med i Ocean Race.

I Auckland hyrde vi bil och körde norrut till Bay of Islands, en underbart vacker turistort med vackra skärgårdsöar som tyvärr nu exploateras hårt av förmögna personer. Captain Cook skulle häpna. Bilresan tillbaka från Bay of Islands gick genom en kuperad terräng kantad av sloknade vulkaner med slingrande vägar och branta backar genom en färgprakt av blommor längs vägen. Lustiga skyltar med hastighetsreglering varnade för skarpa kurvor och branta backar.

Nästa resa gick södeut mot Rotorua, som är en säregen plats. Här är jordskorpan så tunn att svavelgaser pyser upp ur håligheter och det luktar starkt svavel. De varma källorna används för att värma upp bostäder. Vi bodde på ett anrikt och vackert hotell nära en stor park där man spelade bowl iklädd vita tidsenliga kläder. Vi besökte en marknad anordnad av maorier med typiska dansritualer och maorisk mat. I Rotorua kan man besöka flera områden med svaveldoftande sjöar med praktfulla färger och bubblande vattenytor. Vi besökte en plats där vattnet sprutar upp ur jorden på bestämda tider. Så klockan 13 på dagen samlas besökare för att få se hur en bubblande yta övergår i en fontän som sprutar vatten 20 meter upp i luften.

Vi körde tillbaka till Auckland och flög till the Windy Wellington, som ligger vid sundet som delar NZ i två öar. Flygfältet och delar av

centrala Wellington är byggda på mark som tillkom genom en jordbävning då marken höjdes fem meter.

Wellington är vackert med fina omgivningar och en mysig hamn med många restauranger och ett fint museum. Norr om staden, uppe i bergen, finns många vinodlingar där Sauvignon Blanche och Pinot Noir odlas, som exporteras till hela världen.

Vi lämnade Wellington och flög till Christchurch på Sydön för att övernatta och flyga vidare till Queenstown på västra sidan. Sydön består av parallella bergsformationer med snötäckta bergtoppar kring 3 000 meter. Flygresan gick i höjd med bergen och plötsligt gjorde flyplanet en snabb kursändring och flög mellan bergen, där nere låg Queenstown i en dalgång. Det är en äventyrsstad med bungyjump, fallskärmsbrottning och snabba ribbåtar.

I Queenstown finns många restauranger. En av de mysigaste är The Bunker. En litet ställe i hamnkvarteren med ett dussin bord. Man möts av fin jazzmusik och värmen från en stor öppen spis. Här serveras hjortfilé med grönsaker och gratäng till ett utsökt vin från NZ. Det är en femstjärning restaurang, så vinet avsmakas av alla gäster vid bordet.

Från Queenstown gjorde vi en bussresa till Milford Sound som är ett område där de höga bergen ger en makalös, hisnande utsikt över snötäckta massiv mellan vilka en väg leder ner till havet som har breddat in i dessa dalar därför att landhöjningen är större i havet än på land. Vi stannade vid en liten flod och drack rent smältvatten ur händerna och njöt av den friska luften.

Queenstown har fantastiskt vackra omgivningar med ett orört magiskt landskap och höga snötäckta berg, som är karaktäristiska för Sydön. Det är spännande att färdas på de många sjöarna med iskallt klart vatten. Det var här Sagan om ringen spelades in. Vi for längs lodräta

bergsvägar där smältvatten störtar ner från 2 000 meters höjd och förvandlas till en slöja av vatten. En magnifik upplevelse på ett hav som skapat fjordar i landskapet. Utmed kustlinjen finns små kolonier av sälar. Vi ankrade vid fjordmynningen och de som ville fick prova båtens medförda kanoter. Jag avstod. Det fanns hajar i vattnet.

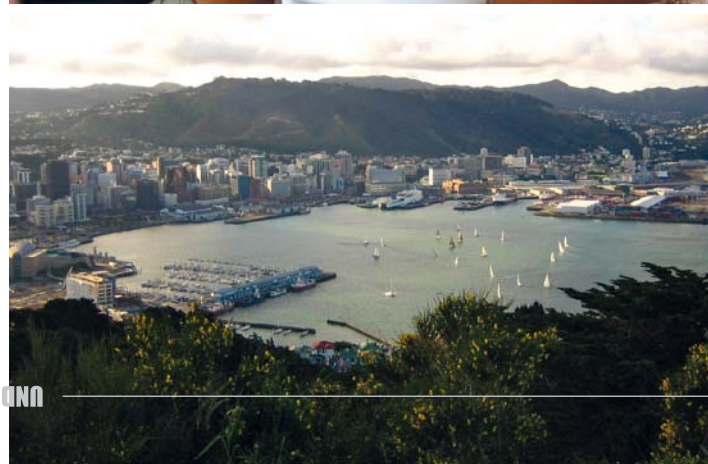
Från Queenstown flög vi tillbaka till Christchurch och vidare till Melbourne.

Vi stannade en vecka i Melbourne där vi bodde hos min kusin som tog med oss på många äventyr där tältning bland eucalyptusträd i stora skogar ingick. Vi seglade även i havsbukten utanför Melbourne.

Melbourne är en väplanerad stad med spårvagnar som går runt i de centrala delarna men även långt utanför staden. Stora boulevarder med trädalléer ligger vackert vid floden Yarra. Här finns många fina restauranger med internationella menyer som vi besökte tillsammans med kusinen och hans sambo.

Från Melbourne flög vi vidare till Adelaide som är känt för sina vinodlingar vid Barossa Valley. Där ordnas det provsmakning till en lunch med kängurufilé. I centrala Adelaide fanns en fantastisk saluhall med frukt, grönsaker, ost, charkuterier och choklad. Vi tog färjan till Kanguru Island som är ett naturreservat utanför Adelaide. Här möter man kängurur i sin naturliga miljö och på stränderna finns flera sälkolonier. Vi bodde på en lodge på Kanguru Island och gjorde bilutfärder med guide till alla unika sevärdheter. En magisk upplevelse. Från Adelaide flög vi vidare till Darwin där vi bytte flyg för färd mot Singapore, där vi efter en övernattnig flög vidare till London och Stockholm dit vi kom den 20 november. Det var en fantastisk resa. ★

till Australien och Nya Zeeland 2005

Barnshow med THE UMBILICAL BROTHERS

Text: Erwin Apitzsch - Foto: The Umbilical Brothers

I höstas gästade den spektakulära australiensiska humorduo The Umbilical Brothers Sverige för tredje gången för att framföra sin Kidshow. Föreställningen lanserades som "Not suitable for children" och är en barnshow för vuxna med sex, våld, knark och fult språk. De orter som denna gång hade möjlighet att erbjuda sina besökare en humorkonst, som kännetecknas av att sätta ljud till mimik, blanda det med halsbrytande akrobatik och märkliga ljudillustrationer, var Uppsala, Stockholm, Göteborg och Lund. The Umbilical Brothers har tidigare fått strålande recensioner i svenska medier. De har beskrivits som "råtalang" (Skånska Dagbladet) och deras hantverk som "bländande skickligt" (Helsingborgs Dagblad) som gav "90 minuters konstant gapskratt" (Gefle Dagblad). Det gjorde mig nyfiken, så jag köpte en biljett för 345 kronor till deras gästspel i Lund den 7 oktober. Marknadsföringen i lokaltidningen var minst sagt mager, men trots det var den stora salongen så gott som fullsatt.

Stämningen i publiken var förväntansfull, som den brukar vara när man förväntar sig att få skratta, och duo David Collins och Shane Dundas infriade alla förväntningar. De rivstartade med några originella försök att få kontakt med publiken. De gjorde det genom att på olika sätt elda upp publiken och sedan dra sig tillbaka bakom scenen för att sinsemellan komma

på flera sätt att höja stämningen. Detta gjordes genom ett finurligt sätt att släcka och tända belysningen så att man fick intryck av att de först stod på scenen och hade kontakt med publiken för att efter ljusväxlingen befinna sig bakom scenen och då vara ensamma. Denna ljusväxling förekom flera gånger under kvällen i olika situationer och sköttes på ett utomordentligt professionellt sätt. Det var verkligen fråga om ett sekundsnavt precisionsjobb, som det tekniska teamet i samspel med aktörerna klarade på ett alldeles charmant sätt. Detta gjorde ett stort intryck på mig. Inför föreställningen trodde jag att de medvetet skulle hålla ett lägre tempo i dialogerna för att vi, som inte hade det engelska språket som vårt modersmål, skulle hänga med i de humoristiska ordväxlingarna, men där bedrog jag mig. Tempot var ganska högt, men det gick mycket bra att hänga med i engelskan, även om man kanske missade en och annan nyans. Duons särpräglade humor med mim och oväntade ljudeffekter gick verkligen hem hos publiken och det var med ett leende på läpparna som man lämnade lokalen efter föreställningens slut.

The Umbilical Brothers gjorde sin första föreställning "Don't Explain" i Stockholm våren 2008. Två år senare kom de till Sverige för andra gången och turnerade med sin show "Heaven by storm" på tio orter runt om i landet. De gjorde stor succé i Sverige med sin ovanliga humorshow, framför

allt på Storans scen i Göteborg. Publiken chockades genom att en handgranat kastades ut över publiken och sprängde den lilla hunden som fångade granaten, varpå det regnade hundrester över duon. Men när bröderna hade rest sig och torkat av sig hundresterna, försäkrade de publiken om att det inte var en riktig hund, utan bara en mimhund. Showen spelades för utsålda hus och succén var total. Den svenska publiken föll pladask för deras unika humor där de kombinerar vanlig dialog med ljudeffekter som de framkallar både med mun och andra kroppsdelar i kombination med halsbrytande akrobatik och märkliga ljudillustrationer.

Shane Dundas och David Collins träffades på en teaterkurs i Sydney 1988 då David vände sig om lite för hastigt och lyckades knäcka Shanes näsa. Det var så deras samarbete började. I slutet av sin utbildning deltog de i en festival i USA där de inför en internationell skara av teaterstudenter spelade upp sin okonventionella repertoar. Det blev succé och många skratt. Uppmuntrade av det internationella gensvaret bestämde de sig för att anta namnet Schwartz & Egger. Fem minuter senare bytte de namn till "The Umbilical Brothers". De anmälde sig till en stor tävling för stå-upp-komiker i Sydney och vann det åtråvärda förstapriset – en enkelbiljett till Los Angeles. Därefter följde en lång rad av stå-upp gigs, TV-framträdanden och komediresor runtom i hela Australien. Genombrottet hade kommit och deras framtid var säkrad. Den internationella karriären startade på en festival i Edinburgh, som följdes av ett framträdande i Hongkong och en turné i Storbritannien. The Umbilical Brothers har också medverkat i The Late Show med David Letterman och The Tonight Show med Jay Leno. ★

RUNDRESA I NYA ZEELAND OCH AUSTRALIEN

Datum: 9.-30. november 2015 (22 dagar)

Följ med på en inspirerande och innehållsrik rundresa i Nya Zeeland och Australien med svensk reseledare, där ni besöker platser som Auckland, Queenstown, Sydney, Ayers Rock och Great Barrier Reef. Ni gör även ett stopp i Hong Kong. Ni bor på 4-stjärniga hotell under hela resan och all frukost och de flesta middagar är inkluderade i priset.

Pris per person när två reser tillsammans:

Från **59.900** kr

Telefon: 08-676 97 90
www.australienresor.se

australienresor

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER

Bli medlem i Vänskapsföreningen och utöka dina kunskaper om länderna, inte bara som rese mål, utan också om bland annat kultur, historia, sport, vin, studier, arbete och hur det är att leva i Australien och Nya Zeeland. Det är också ett forum för medlemmarna att dela egna reseupplevelser med andra med samma intresse.

Medlemsförmåner

Som medlem erhåller du förutom vår medlemstidning även förmånen att kunna ställa detaljerade frågor till föreningens ambassadörer. Anders Liljeqvist på plats i Sydney, Australien och Åsa Duffy i Auckland på Nya Zeeland. Vi presenterar fler tillfälliga och långvariga förmåner på vår hemsida www.australien-nyzeeland.se

Bli medlem

Inbetalning av 200 SEK till PlusGiro konto 54 81 31-2. Var vänlig ange namn, ev. medlemsnummer och e-postadress. Vi arbetar konstant med att skaffa flera och bättre fördelar för dig som medlem. Utöver medlemstidningen Down Under, hemsidan och deltagande i olika arrangemang runt om i landet, kan du som medlem få en rad olika rabatter hos olika samarbetspartners.

Autogiro

Automatisk överföring av medlemsavgiften på rätt dag. Om du vill slippa hantera räkningar och förfallodagar ska du beställa Autogiro. På så vis missar du inte att betala din medlemsavgift och du får automatiskt senaste numret av Down Under skickat till dig samt tillgång till alla våra medlemsförmåner.

MEDLEMSKORT 2015

NAMN:

www.australien-nyzeeland.se

B

Vill du skriva en artikel för **DOWN UNDER?**

Har du rest, studerat, arbetat eller
upplevt något intressant med koppling
till Australien och Nya Zeeland?

Kontakta oss via **www.australien-nyazeeland.se**

